N°. 3110

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 27 JULIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden ingen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 25 Julij.

III. De gedragingen van den heer Groen van Prinsterer. Wij vinden aanleiding om daarover te spreken in den stand, die de beraadslagingen over de wet op het lager onderwijs waren afgeloopen, niet zonder opzien te baren gesteld heeft. De heer Groen heeft onmiddellijk na de aanneming der wet zijn ontslag genomen als lid van de Tweede Kamer. Wij begrijpen die daad, en billijken haar, alhoewel wij 't betreuren dat een zoo bekwaam spreker de parlementaire loopbaan verlaat. De heer Groen van Prinsterer, al is het dat wij in de laatste jaren zijne kandidatuur bestreden, werd door ons geacht als een man, die in de Kamer zijne plaats moest hebben. Hij had het ons onmogelijk gemaakt om tot zijne keus mede te werken. Daarom zeiden wij steeds: de heer Groen behoort in de Kamer te blijven, maar wij kunnen daartoe niet bijdragen. Hij worde derhalve gekozen door zijne *vrienden* in een der distrikten, waar zij de meerderheid hebben.

Wat was oorzaak van onze houding jegens het vernuftige lid? Eene sluwheid in de keus der middelen, die meesttijds den toets der loyauteit niet konde doorstaan.

De heer Groen van Prinsterer, in de Kamer gebragt door de Katholieken, gebruikte zijne plaats niet slechts om de Katholieken te bestrijden — maar om ze als wrijfpaal te gebruiken, waarop men de hoornen der onverdraagzaamheid bij een zeker deel onzer bevolking trachtte te scherpen. Gedurende de eerste jaren, dat hij zitting had, heeft hij zijn uitnemend talent niet anders besteed, dan om vooroordeelen tegen de Katholieken aan te kweeken, hij, die aan de Katholieken zijne plaats te danken had!

Daarenboven, in de zaak van het onderwijs, die hij naderhand tot *zijne* zaak heeft gemaakt, was door ons een programma gesteld, waarin alle partijen in Nederland zich zouden kunnen ontmoeten. Wij hadden daarbij niet onze belangen op den voorgrond gezet. Wij hadden integendeel den toestand van Nederland genomen, gelijk hij was, en daarom gezocht naar het middel om alle partijen gelijkelijk in het bezit van hun regt te handhaven. Dat wij daarbij niet geheel ongelukkig waren geweest bleek daaruit, dat de toenmalige *Nederlander*, dat is de heer Groen-zelf, ons programma onvoorwaardelijk toestemde. Dat programma was geen ander, dan dat wij altijd, en ook nu laatstelijk in de polemiek over de onderwijs-wet, hebben verdedigd.

Intusschen, het duurde niet lang of de heer Groen voegde aan het door hem aanvaard programma een artikel toe, waarbij de œkonomie daarvan werd verbroken ten schade der Katholieken. Dat artikel was geen ander, dan dat aan deze zijde van den Moerdijk de Bijbel op de school om de Katholieken niet mogt worden onthouden aan de Protestanten. Het was met andere woorden gezegd: de school moet protestantsch zijn.

Dat werd zijn stokpaard, en om het in beweging te brengen gebruikte hij voortdurend de zweep der protestantsche vooroordeelen.

Zijn streven werd, om in Nederland meer of min terug te komen op de gebeurtenissen van de laatste halve eeuw. De Regering moest protestantsch zijn en zich in eene protestantsche rigting bewegen, met toekenning aan de Katholieken van eene zekere mate van vrijheid, voor zoo ver die vereenigbaar zou zijn met de door hem beoogde protestantsche prædominantie. Aan dit hoofddenkbeeld, veel of weinig verbloemd naar gelang van de parlementaire of extra-parlementaire omstandigheden, werd naauw verbonden de quæstie van de openbare school, die hij trachtte dienstbaar te maken ook aan den vernieuwden invoer van een protestantschen Staat.

Dat zeggen bleef onveranderd tot verleden jaar, toen de heer van der Brugghen de vrienden verliet om over te gaan in het kamp der vijanden. Dat brak de hoop van den heer Groen en hij kwam van lieverlede terug tot het programma, vroeger aangenomen, later verworpen, thans weer opgevat. Het was te laat! De heer Groen-zelf had meer dan iemand veroorzaakt, dat de wet tegen, welke tegen hem, werd gerigt.

Wat had hij gedaan? Hij had steun gezocht bij zijn aartsvijanden, bij de geheime genootschappen.

Men kent de April-beweging en de Maartsche buijen. De April-beweging was voorbereid door den heer Groen en zijne vrienden in den parlementairen en extra-parlementairen strijd. Behendig had hij lang vooruit op de vooroordeelen der Protestanten gespekuleerd, en die aangekweekt ten einde onrust te zaaijen. Middelerwijl werd de grond ondermijnd door de geheime genootschappen. Men verbeidde gezamenlijk de kerkelijke hierarchie, om den slag te slaan. Zij kwam. In de algemeene verwarring, die de beweging deed ontstaan, werden eenige »*vrienden*" op den voorgrond gebragt en namen plaats in de nieuwe Kamer.

Groen verheugde zich met de zijnen. Hij dacht zijn doel te naderen. Hij was er evenwel nooit verder van verwijderd. Nauwelijks was hij met de zijnen in de nieuwe Kamer opgetreden, of er kwam een breuk tusschen hem en de medestanders der geheime genootschappen. Hij werd verstooten.

Wij hadden verwacht dat het scherpzinnige partijhoofd zich de les zou hebben ten nutte gemaakt. Men kent het spreekwoord van den ezel, die zijn poot maar éêns stoot aan denzelfden steen. Dan Groen, in zijne bedriegelijke behendigheid, heeft verwaarloosd daarop te letten. Wij moeten bekennen, de gelegenheid was voor hem verleidelijk.

De partij der geheime genootschappen had de behoefte gekregen eenige harer hoofden aan het roer van Staat te brengen, in plaats van de heeren van Hall en van Reenen. Zij greep daartoe de quæstie van het onderwijs aan, die daartoe door den heer Groen was klaar gemaakt. Deze beet onmiddellijk toe in het lokaas, dat men hem aanbood. De utrechtsche faktie bragt hem te Leiden in het parlement, met behulp van de *Fakkel*, middelerwijl de bekende vliegende blaadjes door den heer Groen-zelven tegen het toenmalige ministerie werden geslingerd met onbeteugelden hartstogt. Er kwamen petitionnementen. De gansche *état major* van den heer Groen stond daarbij in de voorhoede. Maar juist daarom bleven vele petitiën achter van degenen, die tot de geheime genootschappen behoorden, en niet den schijn wilden hebben van met den heer Groen verbroederd te zijn. Zij hadden andere wegen om hunne bedoelingen te doen gelden.

Over die andere wegen ligt nog een sluijer. Maar ziehier de mystifikatie. Het petitionnement van den heer Groen diende tot middel, om het ministerie-van Hall te doen aftreden; middelerwijl de wenschen van hen, die niet gepetitionneerd hadden, tot grondslag werden genomen van het nieuwe ministerie. Groen had alzoo de verdienste van het ministerie-van Hall te hebben afgebroken en ontving tot loon van dien arbeid, een ministerie, dat zich ten taak heeft gesteld om Groen met zijne gansche partij, juist in de aangelegenheid, die zijne levensquæstie is, voor een groot aantal jaren te fnuiken.

Wij moeten tot ons leedwezen betuigen, dat Groen loon naar werken heeft.

Groen-zelf heeft de quæstie van het onderwijs, zijne quæstie, bedorven. Zoodra deze groote vraag, de gewigtigste die aan Nederland ter regeling kon worden voorgesteld, werd verlaagd tot een voertuig van politieke intrigues, gepaard aan een beroep op de hartstogten, kon en moest men haar achten als onbekwaam gemaakt voor eene, wij zeggen niet goede, maar zelfs dragelijke oplossing. Zij was daardoor ten speelbal gemaakt van politieke en burgerlijke partijschap. Het gevolg daarvan moest zijn, dat de politieken haar tot elken prijs en hoe dan ook zouden trachten op te ruimen. En zoo geschiedde 't dan ook, de wet werd ingerigt, niet om haar goed en vruchtbaar te doen zijn, maar om er van af te komen. En als middel daartoe werd dit beginsel op den voorgrond geplaatst, dat zij tegen Groen moest zijn gerigt. En ten einde daaraan nog een meer vijandige kleur te geven, werd het aan een zijner vrienden, aan een zijner bondgenooten toevertrouwd, om dat in de openbare raadzaal aan de »*vrienden*" af te kondigen, in de hoop van met den heer Groen tevens door de verdeeldheid de partij te breken. Men is daarin geslaagd.

Wij moeten den heer Groen den lof geven, dat hij dien toestand volkomen heeft begrepen. Van *dáár* zijne demissie. Zijne rol was voor 's hands afgespeeld. Voor hem is thans geen plaats meer in de raadzaal, omdat er hem zijn werkkring ontnomen is. Het getuigt van eene zekere grootheid van hart, dat hij zulks beseft, en zich daarnaar gedraagt. Het is aan weinigen gegeven dat te doen, omdat de fierheid van een edel vernuft zeldzaam is.

Intusschen heeft de heer Groen, althans voor eenigen tijd, door eigen schuld zijne loopbaan gebroken — hij heeft daarmeê tevens aan ons Katholieken een onberekenbare schade gedaan. Door dezelfde bemoeijingen, waardoor hij de vrucht van al zijn streven heeft te loor geworpen, heeft hij tevens de godsdienstige belangen der Katholieken doen deelen in het lot, dat hem en de zijnen treft.

De onderwijs-wet, die wet worden moest, om er van af te komen, die te dien einde tegen den heer Groen gerigt werd, en bevrediging gaf aan de geheime genootschappen, geldt insgelijks tegen de Katholieken, zoo voor de *gemengde* als de *vrije* school. Die Katholieken boeten alzoo niet slechts mét, maar tevens voor den heer Groen. Zij die rustig bleven, en slechts regt vroegen, zijn gekastijd op den rug van den man, die in rumoer hulp zocht en onregt begeerde.

Dat is de toestand, waarin wij Katholieken geplaatst zijn, en wat men ook beweeren moge om zulks te verbloemen, wij zijn 't slagtoffer van de onderwijs-beweging, gelijk van de April-beweging.

Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn nog aanhangig gebleven de volgende wetsontwerpen:

1°. Regeling der bestemming van het fonds van den Hoogen Raad van Adel (voorloopig verslag reeds opgemaakt).

2°. Opheffing der waarborg- en afkoopkassen van den gewezen Zuidplas in Schieland (voorloopig verslag bereids gereed).

3°. Aanvulling en wijziging der wetten van 1851, tot regeling der militaire pensioenen bij de zee- en landmagt (nog geen verslag opgemaakt).

4°. Heffing eener plaatselijke belasting op het gedistilleerd (voorloopig verslag reeds opgemaakt).

5°. Wijziging der wetten van 26 Augustus 1822 en van 2 Augustus 1822, omtrent den accijns op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd (reeds in staat van wijzen, doch de beraadslagingen uitgesteld, als in verband staande met het ontwerp nopens het gemeente-belastingstelsel).

6°. Zamenstelling der regterlijke magt en beleid der justitie (voorloopig verslag en antwoord; besloten tot een nader onderzoek in de sektiën).

7°. Voorziening, bedoeld in art. 11 der wet van 5 Maart 1852, houdende regeling der zaken van de voormalige wees- en momboirkamers (voorloopig verslag reeds opgemaakt).

8°. Magtiging tot verkoop van grond uit het kroondomein St. Maartensdijk (voorloopig verslag reeds opgemaakt).

9°. Regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1855 (voorloopig verslag reeds opgemaakt).

10°. Nationale militie (nog geen verslag).

11°. Bepalingen ter bevordering van het veilig verkeer over de ijzeren spoorwegen (in de sektiën onderzocht).

12°. Belasting op het personeel (nog niet in de sektiën onderzocht).

13°. Tot herziening van het tarief op den in-, uit- en doorvoer (nog niet onderzocht).

14°. Regt van successie en van overgang (nog niet onderzocht).

15°. Wijziging der gemeentewet van 29 Junij 1851 (plaatselijke belastingen).

16°. Regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen.

17°. Voorziening in de financiëele belangen der gemeente Haarlemmermeer (eindverslag opgemaakt).

18°. Verdere regeling van het muntwezen in Ned.-Indië.

19°. Drie ontwerpen tot afschaffing der slavernij, als: *a.* in Suriname; *b.* de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba, St.-Eustatius en Saba; en *c.* het nederlandsch gedeelte van het eiland St.-Martin. (Deze ontwerpen zijn nog niet rondgedeeld).

20°. Tot verklaring van het algemeen nut van den aanleg van een kunstweg in de gemeente Baarderadeel; en

21°. Drie ontwerpen wegens de spoorwegen.

Voorts zijn nog aanhangig gebleven twee voorstellen, als:

1°. Van den heer Sloet tot Oldhuis, tot verandering van tienden in grondregten, en

2°. Van den hee Dullert, tot herkiezing van art. 132 van het reglement van orde der Kamer.

De madridsche korrespondent van de *Indépendance belge* schrijft aan dat blad, dat de prins van Oranje welhaast in de spaansche havens een bezoek zal afleggen. De spaansche Regering, hiervan onderrigt, heeft reeds de noodige bevelen gegeven, om Z. K. H. overal met de aan zijn rang verschuldigde eerbewijzen te ontvangen.

Men schrijft uit Groningen dd. 2 Julij: Terwijl het Maandag ll. weder een drukkend heete dag was, liet het zich tegen den avond aanzien, dat men hier nogmaals een onweder zou krijgen. Ditmaal dreef echter de bui voorbij, en zag men het alleen des avonds in de verte weerlichten. Te heviger woedde daarentegen weder het onweêr op sommige plaatsen ten platten lande. Tusschen 5 en 6 uur in den namiddag barstte een hevig onweêr boven de gemeente Scheemda los, vergezeld van stortregen en hagel, die in buitengewone hoeveelheid viel, ter dikte van walnoten en dikker. In de dorpen Eexta en Westerlee, is even als te Scheemda, door den hagel belangrijke schade toegebragt aan het gezigte koolzaad, alsmede aan de nog te velde staande boekweit en andere gewassen, waardoor vooral in beide eerstgenoemde dorpen aan verschillende landbouwers een aanzienlijk verlies is berokkend. Ditzelfde onweêr woedde met niet minder hevigheid te Midwolda en Nieuwolda. Te Midwolda ging het onweêr vergezeld van een zoo hevigen regen, dat de weg op sommige plaatsen wel een kleinen stroom geleek, terwijl er omstreeks 4 uur zware hagelsteenen vielen, en daaronder scherpe en hoekige stukken ijs, door welk een ander de tuin- en boomvruchten, alsmede de veldvruchten, veel hebben geleden, en ook hier weder niet het minst het gezigte koolzaad. Op sommige kampen zou het verlies wel een derde, op andere een vierde van de opbrengst bedragen. Voor een gedeelte waren deze gewassen echter verzekerd bij de maatschappij ter verzekering voor het verlies door hagelslag te Beerta. Te Nieuwolda, waar men dien dag onder begunstiging van het schoone weder reeds veel goed zaad had binnengebragt, kwam, naar van daar wordt gemeld, p. m. 4 uur in den namiddag in het N. W. eene dreigende lucht op, die al spoedig nader kwam en met een vreeselijk gesuis koers door het noorden naar het oosten nam en in zijn loop aanzienlijke verwoesting aanrigtte, aangezien er hagelsteenen als duiveneijeren en grooter vielen. Een tweede bui pakte zich bijeen in het westen, nam zijn weg door het zuiden en ontlastte zich in een zware vracht hagel en ijsbroken. De schade, hierdoor ook daar, maar vooral in de polders en in het oosteinde van Nieuwolda teweeg gebragt, is zeer aanzienlijk, zijnde sommige zaadvelden en zomergewassen totaal tegen den grond geslagen. Ook zijn te Nieuwolda nog al glasruiten verbrijzeld. Te Finsterwolde was de vernieling door den hagel niet minder groot, enz. Van een aardappelveld aldaar werden al de stelen geknakt. Ook te Slochteren, Siddeburen en omstreken is door den hagelslag groote schade veroorzaakt, vooral aan de veldgewassen. Te Bellingwolde viel omstreeks 6 uur een zware hagelbui, waardoor in het westeinde van dat dorp al de tuinvruchten letterlijk zijn vernield. De hagel was den volgenden dag nog bij hopen te vinden; behalve de gewassen, werden vele glasruiten en al de glazen dakpannen stukgeslagen; en zelfs vond men patrijzen en andere vogels dood in het veld liggen. Sommige stukken koolzaad werden door den hagel nagenoeg schoon gedorscht: rogge, haver, boonen en boekweit leden aanzienlijk, zoodat de schade volgens den berigtgever niet te begrooten is. (*N. R. Ct.*)

Uit eene opgave, voorkomende in het dezer dagen uitgegeven jaarboekje *Suriname*, blijkt, dat het aantal plantages in die kolonie bedraagt 265; suikerplantages: 1°. met stoommachines 53; 2°. met waterwerk 33 en 3°. zonder machine 3; koffij-plantages 57; cacao-plantages 3; koffij- en cacaó-plantages 12; katoen-plantages 29; houtgronden 23; boschgronden 39; kweekgronden 9; en etablissementen 4. Het aantal vrije bewoners beliep 1182; en dat der niet-vrije bewoners 31780, als van plantages 27.914 (13.556 mann. en 14.358 vr. geslacht); en privé 3866 (2027 mann, en 1839 vr. geslacht).

Uit het Julij nommer van het Tijdschrift, uitgegeven van wege de ned. maatschappij tot bevordering van de afschaffing der slavernij, blijkt o. a., dat gedurende 1856 eene som van ongeveer *f* 7200 is besteed geworden tot vrijkoop van 39 slaven, waaronder 16 van het mannelijk en 23 van het vrouwelijk geslacht. Gewigtig en verblijdend, wordt in het jaarlijksch verslag der maatschappij gezegd, zijn de medegedeelde bijzonderheden ten aanzien van het gedrag der aldus vrijgekochten; de berigtgever zegt daaromtrent het volgende: »Zij levert het bewijs, dat de negers den vrijdom niet zoeken om ledig te loopen, want allen, met eene enkele uitzondering, werken voort. Dat zij niet zoo hard werken als toen de zweep gedreven werd, spreekt van zelve. Ambachtslieden blijven in hunnen stand en men bemerkt geene verandering na verkregen vrijdom. Voor eenen slaaf is de vrijheid gewigtiger wanneer hij die heeft verkregen door eigen arbeid; maar er zijn ook voorbeelden van brave en degelijke negers, die door hunne meesters werden vrijgegeven en aan deze levenslang dankbaar blijven. Niet allen, helaas! die hulp inroepen, kan men helpen; dezulken, die altoos een onordelijk leven hebben geleid, mogen daarvoor nog niet in aanmerking komen; het zou een nadeel voor hen wezen. De vrijgekochten betuigen altoos hunnen hartelijken dank; deze dank komt den edelen menschenvrienden toe, die de middelen geven. Moge de Heer allen zegenen met hemelsche goederen in Christus. De uitkomsten zijn zeer verblijdend en, heeft de emancipatie eenmaal plaats, dan zulken, zulke vrije negers een zout kunnen wezen onder hunne vroegere medeslaven."

Z. M. heeft benoemd tot regter-plaatsv. in de arr.-regtb. te Zwolle mr. L. J. Rietberg.

'sGRAVENHAGE, 24 Julij. Naar men uit Berlijn van eergisteren schrijft, zou Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden binnen eenige dagen herwaarts terugkeeren alvorens Z. K. H. met de Keizerin-weduwe, zijne Doorluchtige gemalin en HD. dochter, prinses Maria, een langer verblijf op het slot Muskau zal houden.

— In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, van heden, heeft de advokaat-generaal Gregory konklusie genomen in de zaak van den heer F. C. S. Schultz tegen een arrest van het hof in Zeeland van 2 Mei 1857. Bij dit arrest was de requirant schuldig verklaard aan onbevoegde uitoefening van een tak der geneeskunde. — Advokaat-generaal stelde zich deze twee vragen ter beantwoording voor: 1°. is de instruktie voor de heelmeesters ten platten lande, gearresteerd bij kon. besluit van 31 Mei 1818, n°. 64, al dan niet eene verordening, en 2°. zoo ja, moet zij dan als wettig verbindend voor den requirant worden beschouwd. Adv.-gen. bleef bij zijn vroeger gevoelen, dat die instruktie wel in het *Staatsblad* had *kunnen* worden geplaatst of op eenige andere wijze ter kennisse der ingezetenen had *kunnen* worden gebragt, maar dat het geene verordening was voor de ingezetenen in het algemeen van belang, maar wel uitsluitend voor de heelmeesters ten platten lande, en dat die instruktie voor hen verbindend is wanneer zij ter hunner kennis is gebragt. En dat dit hier het geval is bleek, volgens adv.-gen., hieruit, dat de requirant, ingevolge de bepalingen dier instruktie, den eed heeft afgelegd, en dus met die instruktie bekend moest zijn. Uit een bij het departement van Binnenl. Zak. ingesteld onderzoek, is dan ook ten overvloede gebleken, dat al de instruktiën, die niet in het *Staatsblad* zijn opgenomen, aan *al* de belanghebbenden zijn medegedeeld. Door het toezenden der verschillende instruktiën voor de geneesheeren, enz., aan de belanghebbenden, werd beter het doel, dat men beoogde bereikt, dan door eene eenvoudige plaatsing in het *Staatsblad*. Het gevolg zijner beschouwingen was dus, dat het hof in Zeeland te regt den requirant heeft veroordeeld, ingevolge de artt. 7 en 19 der wet van 12 Maart 1818, in verband met art. 4 der meerbedoelde instruktie. Adv.-gen. konkludeerde mitsdien tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den requirant in de kosten.

De uitspraak is bepaald op morgen, 25 Julij.

SCHEVENINGEN, 23 Julij. Gisteren namiddag is een onzer stadgenooten op het punt geweest van in zee te verdrinken; steunende op zijne krachten als zwemmer en zich te ver gewaagd hebbende, werd hij door de sterke golf eenige honderde ellen langs de kust medegevoerd, tot het den badknechts van het gemeentebadhuis gelukte hem te haderen en te grijpen. Geheel bewusteloos in het badhuis gebragt, werd den drenkeling terstond geneeskundige hulp verleend door den heer med. dr. Mess, geneesheer bij de gemeente-badinrigting, die gedurende ruim twee uren niet onvermoeide ijver en zorg al het mogelijke heeft aangewend, om de levensgeesten bij den lijder op te wekken, waarin de bekwame arts eindelijk zoo ver mogt slagen, dat de patient des avonds nog kon worden vervoerd.

Moge dit ongeval, gelijk het onlangs te Zandvoort gebeurde, allen, zelfs den geoefendsten zwemmers tot les verstrekken, om zich niet te ver in zee te begeven, maar naar de waarschuwingen te luisteren van de ervaren lieden, die bij de badinrigtingen zijn aangesteld.

GOUDA, 23 Julij. Ter markt van heden waren aangevoerd 60 wagens kaas, waarvan de prijs was: de puike *f* 22½ à 23½ en de schotsche, *f* 20 tot *f* 21, per 50 N. ℔.

De veemarkt was met tamelijken aanvoer en deze werd vlug verkocht. Schapen en lammeren waren evens goed aangevoerd en werden tot vorige prijzen opgeruimd. Varkens en biggen ruim ter markt, doch traag te verkoopen.

HEEMSTEDE, 24 Julij. Ziehier een tegenhanger van verdraagzaamheid in *Gouda* en *Vlaardingen*.

Heemstede, vereenigd met Berkenrode, telt ruim 3000 zielen.

De verhouding is 4 Katholieken tot 1 Protestant.

De verhouding van stemgeregtigden is 8 Kath. tot 3 Prot. Bijgevolg de overgroote meerderheid is kath. Van den uitslag der stemming op 21 Julij jl., bleek dat er waren uitgebragt 81 stemmen.

78	stemmen verkreeg de heer J. C. Munk	Prot.
70	» » » J. v. d. Weiden	Kath.
68	» » » J. v. der Horst	»
66	» » » J. Peeperkom	»
55	» » » D. Milatz	»
42	» » » Jhr. Mr. H. Wickevoort Crommelin	Prot.

terwijl de herstemming zal plaats hebben tusschen de HH.

J. v. d. Berg	Kath.	40 st.
M. Tibboel	Prot.	40 st.
J. v. Houten	Kath.	39 st.
W. A. Dolleman	Prot.	38 st.
J. Preide	Kath.	36 st.
Jhr. Mr. D. J. C. v. Lennep	Prot.	27 st.
M. Schaik	Prot.	25 st.
H. Hombroek	Prot.	25 st.
N. Rozen	Kath.	22 st.
G. Hoffmann	Prot.	22 st.

NB. Zoo de heer Burgemeester C. v. Lennep, Prot., verkiesbaar geweest ware, (ZEd. is eerst sedert Februarij alhier woonachtig) hij ware voorzeker gekozen.

De verhouding der gekozenen is: 2 Katholieken tot 1 Protestant;

terwijl de herstemming staat: 1 Katholiek tot 3 Protestanten.

Zoodat allerwaarschijnlijkst de verhouding in den Raad zijn zal: 7 Katholieken tot 4 Protestanten.

WORMERVEER, 22 Julij. Heden waren ter markt gebragt 35 stapels kaas. Hoogste prijzen: *f* 27 voor kleine en 26¾ voor middelbare per 50 Ned. ℔.

Gisteren waren te Purmerend aangevoerd 240 stapels. Hoogste prijzen *f* 27½ voor kleine en *f* 27 voor middelbare per 50 Ned. ℔.

NIEUWE-DIEP, 23 Julij. Heden morgen heeft hier een allertreurigst ongeval plaats gehad. De machinist der machine aan het nieuwe droogedok had het ongeluk te digt nabij het kamrad te komen, ten gevolge waarvan hij mede werd gesleurd en op eene verschrikkelijke wijze zijn dood vond. De ongelukkige laat eene vrouw en drie kinderen na.

LEEUWARDEN, 23 Julij. In de heden gehouden zitting der Prov. Staten is jhr. G. R. G. van Swinderen, die, door de aanneming zijner benoeming tot burgemeester van Gaasterland, opgehouden had lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal te zijn, bij eerste stemming met 21 van de 41 stemmen, als zoodanig herkozen. Op jhr. Mr. C. L. van Beyma waren 13 stemmen uitgebragt.

HARLINGEN, 23 Julij. Gisteren avond werd hier gearresteerd zekere kofkapitein M., beschuldigd van in het laatst des vorigen jaars zijn stuurman in de Middelandsche zee met hulp der matrozen over boord te hebben geworpen. Deze beschuldiging geschiedt ingevolge de verklaring van den scheepsjongen, welke zich toen aan boord bevond, en die aan de bevoegde autoriteit medegedeeld heeft, dat gemelde stuurman zich nog aan de klampen van het schip vasthield, maar dat men door schoppen tegen zijn handen den vermiste genoodzaakt heeft zich los te laten, zoodat deze daarop eene prooi der golven werd. De policie meende de geheele bemanning te arresteren, doch de equipage bleek sedert het vorige jaar verwisseld te zijn, en er was een Sleeswijk-Holsteinsche scheepsjongen aan boord. (*Amst. Cour.*)

ZWOLLE, 23 Julij. Bij den Raad dezer gemeente is eene missieve ingekomen van de gekombineerde spoorweg-kommissie uit den Raad en de kamer van koophandel en fabrieken te Deventer, over het benoemen van eene soortelijke kommissie ter dezer stede, ter bevordering van den aanleg en de exploitatie van spoorwegen in de noordelijke en oostelijke gedeelten des rijks. Die missieve is ter visie van de leden gelegd.

MEPPEL, 22 Julij. Reeds eenigen tijd geleden is melding gemaakt van den diefstal van een zilveren horologie, dat door een jeugdig meisje uit een huis alhier werd ontvreemd. Het gestolene kwam achtereenvolgens in onderscheidene handen, en laatstelijk werd daarvan, op eene allezins wettige wijze, eigenaar een behoorlijk gepatenteerd koopman, tevens horologiemaker. Toen hij dat horologie bereids gekocht had, werd de diefstal toevallig ontdekt, ten gevolge waarvan de heer officier van Justitie last gaf, om hetzelve in beslag te nemen. De horologiemaker weigerde echter herhaaldelijk hetzelve over te geven, zonder waarborg het voorwerp of de waarde van dien terug te zullen ontvangen. Hierop kwam genoemde officier in persoon uit Assen herwaarts en nam het in beslag.

Onlangs is door de regtbank die zaak behandeld en

verstaan, dat het horologie aan den oorspronkelijken eigenaar of bestolene zal worden teruggeven, gelijk dan ook al is geschied.

De laatste eigenaar, die het horologie bovendien van een gepatenteerden koopman had gekocht, heeft alzoo de schade geleden.

's HERTOGENBOSCH, 22 Julij. Gedurende geruimen tijd was bij de arrondissements-regtbank alhier eene procedure aanhangig tusschen de regenten van de godshuizen en de algemeene armen te dezer stede en de gemeente Dinther, wegens restitutie van verplegingskosten. Na herhaalde pleidooijen van Mr. A. J. Korteweg, advokaat alhier, heeft de regtbank beslist, dat het alhier bestaande groot ziekengasthuis is een zelfstandig ligchaam, dat niets gemeen heeft met de fondsen van de algemeene armen. De verplegingskosten, waarvan hier quæstie was, waren door een der godshuizen verwekt, en deze kunnen, naar het oordeel der regtbank, niet worden verhaald op de gemeente waar de verpleegde armlastig is. (*Amst. Cour.*)

BERGEYK, *Noordbrab.*, 22 Julij. Met waar genoegen vernamen de ingezetenen dezer gemeente, die het met haren vooruitgang wel meenen, dat de heeren P. J. Aarts Burgemeester en A. Rademakers en J. H. Vinken Wethouders, met eene groote meerderheid van stemmen, als leden van den Gemeenteraad zijn herkozen. Bijna 9/10 van de 56 opgekomen kiezers bragten hunne stem voor de afgetredenen uit, hetgeen gewis veel mag worden genoemd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Julij. De aanslag tegen het leven des Keizers; de mededeeling van den *Moniteur* betrekkelijk deze gewigtige zaak; de gevolgen welke daaruit kunnen voortspruiten met betrekking tot onze verhouding met Engeland, ziedaar de groote zaak, waarmede Parijs zich op dit oogenblik bezig houdt, en waarvan alle brieven en bladen spreken. Eiken dag beslaan de nasporingen der policie een grooter terrein. Agenten, met de taak belast om inlichtingen in te winnen ten einde de zaak geheel op te helderen, zijn naar Napels en Genua vertrokken. Men zegt, dat er een plan beraamd was om den Keizer op een wandeling in de *Champs Elysées* weg te voeren, alsmede van een hinderlaag op den spoorweg, die hem naar Plombières zou brengen. De keizerlijke trein zou op die wijze uit het spoor moeten zijn geraakt; maar de policie, welke twee dagen te voren van alles onderrigt was, liet den weg door vertrouwde mannen bewaken.

Onder de zonderlinge geruchten, die in omloop zijn, behoort ook dit, dat generaal Cavaignac in deze zaak verwikkeld zou wezen. Het bekende karakter van den generaal mag echter ieder ten waarborg strekken, dat hij zich niet met zamenzweerders en sluipmoordenaars zal afgeven. Ook de heer Emile de Girardin wordt gezegd deel aan de zamenspanning te hebben genomen; en hoewel dit gerucht onwaarschijnlijk klinkt, wordt het gevoed door de omstandigheid dat de voormalige dagbladschrijver Parijs en Frankrijk heeft verlaten.

— Te Livorno moet eene zekere gisting onder de bevolking heerschen. Altans wilde men daar eene manifestatie aan den dag leggen, welke niet van beteekenis ontbloot is. Eene groote menigte zou zich naar eene openbare wandelplaats begeven, zich daar om den erfprins scharen, die zich thans te Livorno ophoudt, en den kreet aanheffen: leven de konstitutionneele prins. Eenigen gaan verder en beweeren, dat men hem den titel van hertog van Livorno heeft willen geven. Hoe het zij, de Regering, van dit voornemen onderrigt, heeft eene proklamatie uitgevaardigd, ten gevolge waarvan deze demonstratie achterwege gebleven is.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Julij. In een *meeting*, heden in *London-Tavern* gehouden, heeft de baron Rotschild aangekondigd dat hij zijn mandaat nederlegde. Hij zal zich op nieuw aan de uitspraak der kiezers onderworpen.

— De Koningin der Nederlanden heeft gisteren een bezoek gebragt aan de ex-koninklijke familie van Frankrijk bij Twickenham. Aanstaanden Maandag zal H. M. dineeren bij de Hertogin van Wellington.

— De *Times* zegt, dat indien Mazzini en Ledru Rollin te Parijs bij verstek zullen worden veroordeeld in het proces, dat aldaar gevoerd zal worden ter zake van het komplot tegen het leven van Keizer Napoleon, zij niet langer in Engeland zullen mogen blijven en eenig ander punt van den aardbol moeten opzoeken, dat meer geneigd is hunne bloeddorstige droomen te verdragen.

— Op een onlangs gehouden banket der aandeelhouders van de trans-atlantische telegraafmaatschappij heeft de heer Bright aangekondigd, dat er alle hoop bestond, dat binnen drie weken Koningin Viktoria telegrafische depêches aan den prezident der Vereenigde Staten zoude kunnen zenden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 Julij.

ONDERTROUWD (23 Julij): J. F. L. Meyjes met H. B. Diets. - H. Breede met K. C. M. Hartkamp. - A. E. Andre de la Porte Gz., van Arnhem, met M. Rouffaer.

GETROUWD (23 Julij): H. J. Kopper met C. D. Cammann. - H. van Leeuwen met A. H. Brondgeest. - J. A. Engel, wed. met G. H. Nieuwensteed, wed.

BEVALLEN (20 Julij): R. J. de Rooy, geb. Lob, D. — (21 Julij): M. Scheller, geb. Midtelstorf, Z. — (22 Julij): J. F. H. S. Hofman, geb. Visser, D.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 Julij 4½ u. gebl.	24 Julij	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.				
Nederl. Bank	4				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63 9/16	63 7/16	63½	63½
Dito Dito	3	76 11/16	76½		
Dito Dito	4	96⅛	96 5/16	96 5/16	96¼
Amortisatie-Syndikaat	3½	91⅜	91⅝		
Aand. Handel-Maatsch.	4½	157⅝	157½	158¾	158½
Oost-Ind. Leening	4½	95¼			
Aand Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½				
Dito *Rothschild*	2½	53	53⅛		
Frankrijk, Certifikaten	3				
Spanje, Obligatiën	1½	25¼	25¼	25⅜	25 5/16
Dito	3	43 1/16	42 15/16	43	
Dito Binnenlandsche	3	37½	37⅝	37¼	
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		5⅝	5 11/16	5¾	
Portugal, Obligatiën	3	45½	45⅝	45 15/16	45⅞
Dito 1856	3	45¾	45⅝		
Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en Co.*	5	104⅞	104⅞	105	105
Dito bij idem 1828/1829	5	103¼	103	103⅛	103⅛
Cert. bij idem 1831/1833	5	94½	94½		
Dito bij idem 1840	4	87¾	87⅞		
Dito bij *Stieglitz*	4	87½	87½	87⅝	87⅝
Dito Nieuwe	4				
Dito 5de Serie	5	98½	99	99⅛	99⅛
Dito 1855 6de Serie	5	99⅞	100	100 1/16	100
Dito Adm. te Hamburg	5	97⅛	97¼		
Dito dito te Londen	5				
Dito dito dito	4½	96½	96½		
Inschrijv. in Assignatiën	6				
Certifikaten van dito	6		67⅛		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f	155	155½	156	
Obligatiën	4 pCt.	80¼	80⅝		
Pruissen, Oblig.	4½				
Aandeelen 1854	3½				
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5		78¼		
Dito dito	4	62½	62 9/16	62⅝	
Dito Metalliek	5	76¼	76⅜	76 7/16	76⅝
Dito Rente Amsterdam	5	87	87¼	87 5/16	
Dito Nationale 1854	5	78⅛	78⅛	78¼	78¼
Dito dito	2½	39½	39½	39 9/16	39½
Weener Bankaktiën	f		1158		
Dito Aand. fl. 250, 1839			415		
Dito dito fl. 250, 1854	4 pCt.		321	322	
Napels, Cert. bij *L en B.*	5				
Dito bij *Rotschild*	5				
Denemarken, Obl. te Lond.	5	99¾			
Dito	3				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5				
Dito 1839 van £ 100	5				
Dito 1843 £ 100	5				
Dito 1852	4½				
Sardinië	5				
Peru, Geldl. 1854	4½				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1	14⅛	14	14 7/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½		32½		
Dito Uitgestelde	2				
Grenada, Obligatiën	3½	21¾	21¾	22	
Dito Uitgestelde		6¼	6¼		
Mexiko, dito	3	20 15/16	21⅛	21 1/16	
Nrd Amer. Fh. *Hope en C.*, Lr. A		840			
Dito dito Lr. B		920	920		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank Aktiën			1 1/16		
Illinois Spoorw. Aandeelen		121¼	121½		
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	[illegible]	93⅞	94	94
Consols	5	[illegible]			
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5				

Russ. Spoorw. 77¼; B. Sp. 28¼; Prost 85¼, ¼; Lw. 3½; Handel-Maatschappij kont. 157½.

De markt verkeerde over het algemeen in eene gunstigere stemming.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 3 ½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 11/16	Livorno	2/m.	f 39½
	zigt	56 1/16	Napels		88
Bordeaux	2/m.	55⅝	Petersburg		1.81
	zigt	55¾	Weenen	6/w.	34
Madrid	3/m.	238	Augsburg		35 1/16
Cadix		240	Frankfort		99⅞
Sevilla		237	Hamburg	2/m.	35⅛
Bilbao		237		zigt	35 3/16
Lissabon		40½	Londen	2/m.	11.72½
Porto		40½		zigt	11.82½
Genua	2/m.	45½	Rotterdam		⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Julij. Belg. leen. 4½ pc. 56½; Obligatiën 4½ pc. 97⅞p; Spanje 1¼ pc. 24½p; Binnenl. 3 pc. 37½; Romeinen 5 pc. 86¼; Oostenrijk Met. 5 pc. 79⅛p; id. Nationale 81¼.

PARIJS, 24 Julij. Fransche 4½ pc. 92.40; 3 pc. 66.95; 4½ pc. Spanje —; 3 pc. id. 37¼; Fr. O. Sp. 673; Rom. Leen. —.

MADRID, 23 Julij. 3 pc. Schuld 38.60; id. 1¼ pc. 25.85.

LONDEN, 24 Julij. Cons. 95⅛; Spanje buit. 3 pc. 41⅝; id. 1¼ pc. 25; Rusl. 5 pc. 110½; id. 4½ pc. 97; Holl. 4 pc. 98; id. 2½ pc. 64; Sard. 5 pc. 89; Braz. 102½ Peru 4½ pc. 81; Gren. uitg. —; id. werk. 22; Mexiko 3 pc. 22¼; Portugal 3 pc. 45½; Ecuador 14½; Venezuela 33; Wissel op Amst. 11.19¼; Hamburg 13.08½.

WEENEN, 24 Julij. Met. 5 pc. 83½; Nationale 84⅞; Bank-Aktien 1005; Credit Anst. 242¾; Wissel op Londen 10.09; Amst. —; Parijs —; Goud 7½; Zilver 4½.

BERLIJN, 23 Julij. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99½; 5 pc. Rusland 108⅝; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19¼; Amst. kort 140⅞; Hamb. 150⅜; Petersburg 104; Diskonto 6⅛.

BERLIJN, 24 Julij. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99½; 5 pc. Rusland 108¾; Diskonto 6½.

HAMBURG, 24 Julij. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 23⅜; Rusl. 5 pc. 102½; 4½ pc. 91¾; 3 pc. Mexikanen 9⅛; Noord-Duits. bank 93½; Wissel op Londen 3/m. 13.04½; id. kort 13.01¼; Amst. 36.30.

FRANKFORT, 24 Julij. 5 pc. Met. 79¼; 1¼ pc. Spanje binnenl. 25¼; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 Julij.

GRAANMARKT.

Tarwe uit de hand niets omgegaan.

Rogge onveranderd: 122 ℔ Brabandsche *f* 220.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

In publieke veiling werden verkocht wegens zeeschade: 50 last Poolsche Tarwe, 124, 125 ℔ *f* 356 a 364, 125 last Pruissische Rogge, 103, 109 ℔ *f* 155 a 176; de overige partijen werden opgehouden of niet geveild.

Koolzaad. Polder *f* 17. Op 9 vaten Olie in April ek. 84; Sept. 84 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 52; Vliegend *f* 50½; 4e Sept. *f* 49; Oct. *f* 48½; Nov. *f* 48½; Dec. *f* 48½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 46½; Vliegend *f* 45½; Sept. Oct. Nov. en Dec. *f* 44½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 51½; Vliegend *f* 50.

SCHIEDAM, 24 Julij. Moutwijn *f* 21; Jenever *f* 26,50; Amst. Proef *f* 27,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling *f* 0.90 per ketel.

MIDDELBURG, 23 Julij. Puike Zeeuwsche Tarwe *f* 11,60, mindere *f* 11,50 a 11 naar deugd; Puike Walchersche dito *f* 12,10, 12 a *f* 11,75, mindere *f* 11 a 11 naar kwaliteit. — Puike Zeeuwsche Rogge *f* 7,25 de Mud. — Puike Wintergarst (1856) *f* 7,50, dito Zomer *f* 7. — Walchersche Witteboonen *f* 14; dito Paardeboonen *f* 7,25 a 7,50; Walchersche Groene Erwten (1856) *f* 8,50. — Koolzaad, puik kraak drooge *f* 16, zeer enkeld *f* 16,25, mindere soorten *f* 15,50 de Mud. — Raap-Olie *f* 53; Patent-Olie *f* 55; Lijn-Olie *f* 50 per vat. — Harde Lijnkoeken *f* 12 per 104 stuks.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 24 Julij. Wap, Hollandia, [illegible]

UITGEZEILD:

BROUWERSHAVEN, 23 Julij. Swarts, Soerabaya, (Batavia) Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 25 Julij, in lading naar:

Maintz.	F. Leydecker, Maintz No. 2.
Keulen.	W. Scholten, Cöln. No. 3.
Keulen.	A. Deinum, Stad Amsterdam.
Urdingen en Ruhrort.	J. van Beek, Wilhelmina.
Frankfort.	G. Caldenhoven, Frankfort No. 25.
Dusseldorp.	W. J. F. Wilson, Niederrein No. 11.
Mannheim.	J. J. Reinders, Rhijnstroom.
Wezel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Ludwigh. en Manheim.	T. W. Meuwsen, Fortuna.
Duisburg.	H. Stempel, Mercuur.

AMSTERDAM, 24 Julij, vertrokken naar:

Keulen.	H. Berns, Cölln No. [illegible]
Dusseldorp.	H. Meeuwsen, Niederrein No. 5.

Rijnhoogte ARNHEM, 24 Julij [illegible]
KEULEN, 24 [illegible]

Advertentiën.

Dr WTTEWAAL'S Opmerkingen wegens de Appel- en Peerboomgaarden in Nederland, zijn à 50 Cent verkrijgbaar bij G. D. BOM te Amsterdam, Damrak, H 117 en op aanvrage bij alle Boekhandelaren in het rijk. (3486)

(3484) Bij de Boekhandelaren C. POTHAST en LANGENDAM & Co., te Nijmegen, zijn nog te bekomen, zoo lang de voorraad strekt:

HAGEMAN, Gregoriaansche Melodiën, in vierstemmig orgel-accompagnement, à contant voor *f* 5.25.

MEDEDEELINGEN van twee Gevallen van genezing door de Rob, bereid door de Commissarissen der Maatschappij van Geneeskunde (zij waren ten getalle van acht, de HH. de Lassone, Geoffroy, Lorry, Bucquet, Macquer; Poultier de la Salle, Montegny en de Hertog de la Rochefoucould, allen beroemde Scheikundigen en Leden van de voormalige Academie van Wetenschappen), welke benoemd waren, om de Rob van Laffecteur te bereiden, volgens het voorschrift hetwelk hij gegeven had, met Kruiden welke zij zich verschaft hadden.

De eerste dezer beide zieken was vier en twintig jaren oud, doof en van een hoogst tenger en uitgeput gestel; het zachte verhemelte was door de ziekte bijna geheel verwoest; na vruchtelooze behandelingen met kwikbereidingen werd de Rob aangewend, waardoor de genezing volkomen werd en de lijder over geene doofheid verder te klagen had. — Een andere lijder leed sedert 4 jaren aan verzweringen, welke met afwisselende tusschenpoozen verdwenen en weder terugkeerden; op het oogenblik dat de Rob bij hem werd aangewend, leed hij nog aan zwelling der okselklieren en aan puisten bijna over het geheele ligchaam, maar voornamelijk op de dijen en in het aangezigt. Het proces-verbaal verklaart hem voor grondig genezen.

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

Voor de spoedige en algeheele genezing, zonder aanwending van Kwik, van: *Huidziekten, Daauwworm, Keel- en Kliergezwellen, Jicht en Siphylithisch Rheumatismus, Vloeden, Zweren en verouderde en nieuwe geheime ziekten, ook die aan andere geneeswijze weerstand bieden.*

De Flesch draagt de Handteekening van Dr. GIRAUDEAU DE St. GERVAIS, houdt 1 ℔ Siroop en wordt voor 4 Gulden verkocht in de voornaamste Apotheken van Nederland, en kan door deze ontboden worden bij den Heer **H. KERCKHOFF**, te Amsterdam, voor de Prijzen van Dr. GIRAUDEAU DE St. GERVAIS, te Parijs.

Eene in het Hollandsch gedrukte Brochure, die den Lezer met de eigenschappen van dit Plantenmiddel naauwkeurig bekend maakt, zit om iedere flesch en wordt ook [illegible] (3487)

(34[illegible]) [illegible] BEERENDONK te Amsterdam, [illegible] uitgegeven en alom verkrijgbaar:

De Onbevlekte Ontvangenis der Heilige Moeder van God, geschiedkundig toegelicht voor ongeletterden en geleerden, naar het Fransch, door den Eerwaarde R. P. E. Daras, 12mo 70 Bladz. 25 Cts.

Handboekje voor de Leden der Congregatiën van de A. H. Maagd Maria (vereenigd met de Hoofd-congregatie van Maria-Boodschap te Rome) 18° IV, 100 Bladz. 25 Cts.

Gezangen in gebruik bij de Aartsbroederschap der H. Familie (*met bijgevoegde zangwijzen*) 2e druk, 8vo 72 Bladz. . . . . 35 Cts.

Hetzelfde fraai gebonden, in linnen . . . . 60 »

De Orgelpartij bij deze gezangen behoorende, *bewerkt door den Heer* C. van Veen . . . . . 75 Cts.

Leesboek voor meergevorderden leerlingen der lagere scholen. Naar het Hoogduitsch van Prof. Annegarn, (*met Bisschoppelijke Goedkeuring*,) 8vo 108 Bladz. 30 Cts.

Lijkrede [illegible] plegtige ter-aardebestelling van den We[illegible] B. van Bree, uitgesproken door den We[illegible] Heer [illegible] J. Haanraads . . 20 Cts.

Een op Staal fraai gegraveerden **Plaat**, voorstellende het Alziend Oog, *op glacécarton* . . . . . . 15 Cts.

Idem idem op zwaar papier gekleurd 15 »

Te verkrijgen bij C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam.

MR. W. BILDERDIJK'S
GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

(*Van de Wording des lands af, tot de Herwinning der Vrijheid in Nov.* 1813.)

Uitgegeven door H. W. Tydeman, 13 deelen, met een algemeen Register, drie Kaarten en Facsimile.

Tegen den *belangrijk verminderden prijs* van ***f* 16** in plaats van ***f* 40.45.**

Dit werk kan nooit meer voor dezen prijs herdrukt worden.

Er zijn voor de liefhebbers eenige weinige exemplaren verkrijgbaar, op best papier à *f* 22.50.

[illegible] Uitgever dezes is à 70 Cents verkrijgbaar:

[illegible] CATHOLIQUE.

Réponse [illegible] le Comte DE FALLOUX, par LOUIS VEUILLOT, Redacteur en Chef de *l'Univers*.

(3470) Bij P. N. VERHOEVEN, te 's Bosch, zijn heden verschenen en bij zijne gewone Correspondenten verkrijgbaar:

INSTITUTIONES
JURIS PUBLICI ET PRIVATI

ECCLESIASTICI.

Joannis Cardinalis Soglia,

editio octava, novis additionibus aucta et locupletata opera et studio

S. M. V.

volumen primum.

Van dit werk komt nog een 2de deel.

Prijs der beide deelen. . . . . *f* 4.50

Na de verschijning van het 2de deel (in Augustus of September a. s.) kan de prijs veelligt eenigsints verhoogd worden.

IETS
omtrent de Onbevlekte Ontvangenis van de Allerheiligste *Maagd Maria*.

(Naar het Fransch)

door C. STOLK, Pastoor te Leydschendam, in-8°.

Prijs 20 Cents.

Ter perse:

De Navolging der Allerheiligste Maagd, naar het voorbeeld der Navolging van Jesus Christus.

(Naar het Fransch) door een R. K. P.

En zijn voorhanden:

Nouveau Dictionnaire de Théologie morale, par l'abbé B. Philip, 8° I—XII, 516 pages *f* 2.50

Les Mystères de la Ste *Vierge Marie*, exposés dans une serie de sermons, par Mgr. J. T. Laurent, Ev. de Chersonèse i. p. i., 2 vol. 8°. . . *f* 2.50

D. Thomae Aquin. In omnes D. Pauli Apostoli Epistolas Commentaria, 3 vol. 8° . . . . *f* 6.00
(Het 3e deel is ter pers.)

l'Immaculée Conception de la B. Vierge Marie, considérée comme dogme de Foi, par Mgr. J. B. Malou, 2 vol. 8° [illegible] 50

La Fausseté du Protestantisme démontrée, par Mgr. J. B. Malou, 168 pages 12° . *f* 0.50

Methodus Confessiones generales in sacro Poenitentiae tribunali excipiendi, juxta S. Alph. de Liguori, in gratiam Neo-Confessariorum, auctore M. Heilig, 12°. . . . . *f* 0.40

VOOR HET ONDERWIJS,

heeft J. F. THIEME, te Arnhem, uitgegeven:

Bomhoff,
- Engelsch Nederduitsch en Nederd.-Eng Woordenboek, 2 dln. 4de druk, 1851 (2300 pag.) in linnen banden . . . . *f* 10.00
- English-Dutch and Dutch-Engl. pocket Diction. 1000 pag. 2e druk. 1857 . . . . » 3.75
- Beknopte Engelsche Spraakk., 6de dr. 1854 » 1.—
- Eng. Leesb., in Proza en Poëzij, 2 dln. 4de druk, ieder deel . . . . » 1 —
- Anecd. en Vertell. ter vert. in het Eng. . » 0.90
- Beginselen der Eng. Spraakk., 2de dr. . » 0.80
- en Lloyd, Nieuwe Eng. Spraakk., 5de dr., herzien door Dr. Lindo 1855 . . . » 2.40
- en Schmits, Uitspraak der Eng. taal. . » 0.60
- en Wilke, Handl. tot het spreken en schrijven der Engelsche taal, 5de dr. . . » 0.75

Charlton, Eng. Spraakk. voor eerstbeginnenden » 0.30

Bomhoff, Oefen. ter vertaling in het Hoogd. » 0.80
(*Een vervolg op alle spraakkunsten voor die taal.*)

Id. en Wilke, Handl. tot het spreken en schrijven der Hoogduitsche taal, 2de dr. 1857. . » 0.75

Eykman, Hoogd. Spreek- en Schrijfoef . . » 0.35

Friedrich, Samml. auserl. Gesch. 10e Aufl. . » 0.75

Kreenen en van der Kloes, Grieksch Leesboek voor eerstbeginnenden, 1851. . . . . 1.90

Krecke, Handb. der Alg. Natuurk. Aardrijksk., met 6 kaart. gr. 8°. 1858 . . . . » 2.60
» Begins. der Natuurkundige Aardrijksk., 2de druk, met 4 platen, 1851. . . . 0.75

Mulder.
- Nederlandsche Spraakleer, gr. 8vo. 1852. » 2.60
- Nederlandsche Spraakkunst voor schoolgebruik, 6e druk, 1856 . . . . . » 0.60
- Oefeningen tot toepass. van het geleerde in de Nederl. Spraakk. 1854 . . . . . 0 60
- Beknopte Gesch. der Nederl. Letterkunde. . » 1.40
- Leesb. over de Gesch. der Nederl. letterk. » 0.60
- Syntaxis of Woordvoeg. der Nederl. taal » 0.20
- Handleiding tot het zuiver schrijven der Nederlandsche taal. . . . . » 0.50
- Beknopte Nederl. Spraakkunst, 4de dr. . » 0.20
- Beknopte Theorie der Cijferkunst . . . . » 0.45
- Herinneringspunt, en verstandsoef. 2de dr. . » 0.20
- Recenil d'excercices, ou premier livre de Leçons et de Thêmes. . . . . » 0.25

V. Meerten, vocab. Holland. et Franc. 9e ed. » 0.80
» Suite du vocabulaire, 3e éd. . » 0.35

Theorin, [illegible], 2 stukjes, 10de druk, ieder . . . . » 0.25

Van Mook, Foutive opstellen ter verbetering. . » 0.15

Van Papst, Leerwijze der schrijfkunst, in 4to met 22 platen, 2de druk . . . . » 2.40

De platen met de verklaring afzonderlijk. . » 1.80

Wiskundige toepassingen voor teekenlessen, 2 dln. 4de druk, met 48 folio platen . . . » 10.90

(3442)

(3468) Ter **Boekdrukkerij in het Instituut voor Doofstommen** te **St.-Michiels-Gestel**, is verschenen:

HET LEVEN VAN DEN
H. ALPHONSUS DE LIGUORI,

Bisschop van St.-Agatha der Gothen en Stichter van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers, door A. Bossers C. SS. R. te Amsterdam, 2 deelen, in-12 (650 bladzijden) met het Portret des Heiligen . . . . . *f* 1.40

Verkrijgbaar gesteld bij P. N. Verhoeven, Boekhandelaar te 's Bosch en bij H. A. Winkelhagen te Amsterdam; alsmede bij de Boekhandelaren de Gebr. Bruning, te Amersfoort; de Erven P. T. Braam, te Rotterdam; F. B. Banning, te Oldenzaal; A. M. van Dijk, te Delft; F. L. Golterman, te Dordrecht; J. O. van Gruisen, te Leeuwarden; Mej. M. C. Hoogvorst, te Alkmaar; de Gebr. van Langenhuysen, te 's Hage; J. W. van Leeuwen, te Leyden; W. H. Reterink, te Schiedam; Wed. J. R. van Rossum, te Utrecht; R. G. J. Sladoot, te Groningen; N. J. Verhoeff, te Rotterdam; J. M. W. Waanders, te Zwolle; J. A. van Zijl, te Haarlem, en verder bij alle Boekhandelaren des Rijks.

DE TOESCHOUWER.

De zes eerste nommers, die van dit Maandschrift uitgekomen zijn, [illegible] van ca 500 bladzijden, en bevatten de volgende artikelen:

De Wedergeboorte van Italië. — Het Romeinsche Rijk, na den Vrede der Kerk (de Montalembert). — Kardinaal Wiseman's mededeelingen over de laatste Pausen. — De Moskieto Kust en de Moskieto Indianen. — De Prezident der Vereenigde Staten. — Overzigt der Nederlandsche beroerten in de 16e eeuw (Dr Janssen). — O'Donnel, Narvaez en Spanje's toekomst. — Oud en Nieuw Rome (Kardinaal Wiseman). — Epizoden uit het leven eens Jagers op het eiland Ceylon. — Daniël O'Connell (Mr C. J. A. Heijdenrijck). — Schetsen uit de Hedendaagsche Zamenleving door Henry van Meerbeke (Een muziekpartijtje. — Reizen en Reizigers. — Een dag te Koedrecht — De eerste Mei). — De Policie en de Dieven te Londen. — Een Hoofdstuk uit het leven eener Liefdezuster (de Melun). — Frömerberg (Reinoud). — De Lijfeigenen in Rusland. — Het eiland Cuba. — De Tijdgeest (L. Veuillot). — Bijzonderheden uit het leven van duitsche Vorsten. — De Komeet van 1857. — Van Bree (Reinoud). — Boeken en Boekverzamelaars in Engeland. — De Overstrooming van den Ganges. — De Middeleeuwen (F. de Champagny). — Octavianus Augustus (J. J. Ampère). — Aan den Beeldhouwer L. Royer (dichtstuk). — Het verzamelen van Kaviaar en de Vischvangst aan den Ural. — De Bouwvallen van mijn Klooster.

De prijs van den **TOESCHOUWER**, waarvan alle maanden een Nommer van ca 80 bladzijden het licht ziet, is *f* 6.— in het jaar.

Het geacht Tijdschrift de **KATHOLIEK** zegt **DEN TOESCHOUWER** dat de inhoud der reeds verschenen nommers **zeer leerrijk, onderhoudend,** en **behagelijk van vorm** is.

Alle Boekhandelaren nemen bestellingen aan.

Amsterdam, 24 Julij 1857. C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.